Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

20. prosince 2017 *

„Kasační opravný prostředek – Státní podpory – Digitální televizní vysílání – Podpora na zavedení digitálního pozemního televizního vysílání ve vzdálených a méně urbanizovaných oblastech – Dotace provozovatelům platforem digitálního pozemního televizního vysílání – Rozhodnutí, kterým se podpory prohlašují za zčásti neslučitelné s vnitřním trhem – Pojem ‚státní podpora' – Zvýhodnění – Služba obecného hospodářského zájmu – Definice – Prostor pro uvážení členských států"

Ve věci C-81/16 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 12. února 2016,

Španělské království, zastoupené A. Sampol Pucurullem, M. J. García-Valdecasas Dorrego a A. Rubio Gonzálezem, jako zmocněnci,

účastník řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatel),

přičemž další účastnicí řízení je:

Evropská komise, zastoupená P. Němečkovou, É. Gippini Fournierem a B. Stromskym, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (zpravodajka) a C. Lycourgos, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 7. září 2017,

vydává tento

* Jednací jazyk: španělština.

Rozsudek

1 Svým kasačním opravným prostředkem se Španělské království domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 26. listopadu 2015, Španělsko v. Komise (T-461/13, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2015:891), kterým Tribunál zamítl jeho žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Komise 2014/489/EU ze dne 19. června 2013 o státní podpoře SA.28599 [(C 23/2010) (ex NN 36/2010, ex CP 163/2009)] poskytnuté Španělským královstvím na zavedení digitálního pozemního televizního vysílání ve vzdálených a méně urbanizovaných oblastech (kromě oblasti Kastilie-La Mancha) (Úř. věst. 2014, L 217, s. 52, dále jen „sporné rozhodnutí“).

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

2 Skutkový základ sporu byl vylíčen Tribunálem v bodech 1 až 22 napadeného rozsudku. Pro potřeby tohoto řízení jej lze shrnout následujícím způsobem.

3 Projednávaná věc se týká řady opatření přijatých španělskými orgány v rámci přechodu z analogového na digitální televizní vysílání na celém území Španělska s výjimkou Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha (Autonomní společenství Kastilie-La Mancha, Španělsko) (dále jen „dotčené opatření“).

4 Španělské království zavedlo právní rámec na podporu procesu přechodu z analogového na digitální televizní vysílání zejména přijetím Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo (zákon 10/2005 o naléhavých opatřeních v zájmu rozvoje digitálního pozemního televizního vysílání, liberalizace televizního kabelového vysílání a podpory pluralismu) ze dne 14. června 2005 (BOE č. 142 ze dne 15. června 2005, s. 20562) a Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre (královské nařízení 944/2005, kterým se přijímá celostátní technický plán pro digitální pozemní televizní vysílání) ze dne 29. července 2005 (BOE č. 181 ze dne 30. července 2005, s. 27006). Tímto královským nařízením bylo tuzemským soukromým a veřejným vysílacím subjektům uloženo, aby zajistily, že 96 %, respektive 98 % obyvatelstva bude přijímat digitální pozemní televizní vysílání (DTT).

5 K umožnění přechodu z analogového televizního vysílání na DTT bylo španělské území španělskými orgány rozděleno do tří oblastí, nazvaných „oblast I“, „oblast II“ a „oblast III“. Oblast II, jíž se týká projednávaná věc, zahrnuje méně urbanizované a vzdálené regiony představující 2,5 % španělského obyvatelstva. V této oblasti vysílací subjekty vzhledem k nedostatku obchodního zájmu do digitalizace neinvestovaly, což přimělo španělské orgány k poskytnutí financování z veřejných prostředků.

6 V září 2007 přijala Consejo de Ministros (Rada ministrů, Španělsko) celostátní program přechodu na DTT, jehož cílem bylo dosáhnout podobného pokrytí španělského obyvatelstva službou DTT, jako tomu bylo v případě analogového televizního vysílání v roce 2007, tj. více než 98 % obyvatelstva a veškeré nebo téměř veškeré obyvatelstvo v Autonomních společenstvích Baskicko, Katalánsko a Navarra (Španělsko).

7 K dosažení cílů pokrytí stanovených pro DTT plánovaly španělské orgány poskytnout veřejné financování, a to zejména na podporu procesu pozemní digitalizace v oblasti II a konkrétně v regionech autonomních společenství nacházejících se v této oblasti.

8 V únoru 2008 přijalo Ministerio de Industria, Turismo y Comercio (Ministerstvo průmyslu, cestovního ruchu a obchodu, Španělsko) (dále jen „MITC“) rozhodnutí, které mělo zajistit zlepšení telekomunikačních infrastruktur a zavést kritéria a způsoby rozdělení finančních prostředků na

opatření zaměřená na rozvoj informační společnosti v rámci plánu nazvaného „Plan Avanza“. Rozpočet schválený na základě tohoto rozhodnutí byl zčásti vyčleněn na digitalizaci televizního vysílání v oblasti II.

9 Tato digitalizace probíhala od července do listopadu 2008. MITC následně převedlo finanční prostředky na autonomní společenství, která se zavázala, že veškeré ostatní náklady na toto opatření pokryjí z vlastních rozpočtových zdrojů.

10 V říjnu 2008 rozhodla Rada ministrů o uvolnění dalších finančních prostředků pro účely rozšíření a dokončení pokrytí DTT v rámci projektů přechodu na digitální vysílání, které měly být dokončeny během první poloviny roku 2009.

11 Následně autonomní společenství zahájila proces rozšiřování DTT. Za tímto účelem zorganizovala výběrová řízení nebo zadávala toto rozšíření soukromým podnikům. Autonomní společenství pověřovala v některých případech zajištěním uvedeného rozšíření obce.

12 Dne 18. května 2009 obdržela Evropská komise od společnosti SES Astra SA stížnost týkající se režimu podpor přijatého Španělským královstvím pro přechod z analogového televizního vysílání na DTT v oblasti II. Podle společnosti SES Astra představoval tento režim neoznámenou podporu, která mohla vést k narušení hospodářské soutěže mezi platformou pozemního televizního vysílání a platformou satelitního televizního vysílání.

13 Dopisem ze dne 29. září 2010 informovala Komise Španělské království o svém rozhodnutí zahájit ohledně dotčeného režimu podpor řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU, a to pro celé území Španělska s výjimkou Autonomního společenství Kastilie-La Mancha, což je region, pro který bylo zahájeno samostatné řízení.

14 Komise následně přijala sporné rozhodnutí, jehož článek 1 výroku prohlašuje, že státní podpora, která byla protiprávně v rozporu s čl. 108 odst. 3 SFEU poskytnuta provozovatelům platformy pozemního vysílání pro účely zavedení, údržby a provozování sítě DTT v oblasti II, je neslučitelná s vnitřním trhem, vyjma podpory, která byla poskytnuta v souladu s kritériem technologické neutrality. Článek 3 výroku tohoto rozhodnutí nařizuje zpětné vymáhání této neslučitelné podpory od provozovatelů DTT, bez ohledu na to, zda byli přímými či nepřímými příjemci této podpory.

15 K odůvodnění sporného rozhodnutí Komise zaprvé uvedla, že základem režimu podpor na rozšíření DTT v oblasti II jsou jednotlivé nástroje přijaté na centrální úrovni a smlouvy uzavřené mezi MITC a autonomními společenstvími. Autonomní společenství podle ní v praxi plnila pokyny španělské vlády ohledně rozšíření DTT.

16 Zadruhé Komise konstatovala, že dotčené opatření musí být považováno za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Komise v této souvislosti mimo jiné poukázala na to, že španělské orgány uvedly pouze případ Autonomního společenství Baskicko pro uplatnění neexistence státní podpory dle podmínek stanovených Soudním dvorem v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, dále jen „rozsudek Altmark“, EU:C:2003:415). Avšak první podmínka, která je v uvedeném rozsudku stanovena (dále jen „první podmínka Altmark“) a podle které musí být podnik-příjemce skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti musí být jasně definovány, nebyla podle Komise splněna. Jelikož nejsou zaručeny co nejmenší náklady na zajištění obecného zájmu uvedeného autonomního společenství, nebyla podle ní dále splněna ani čtvrtá podmínka stanovená uvedeným rozsudkem (dále jen „čtvrtá podmínka Altmark“).

17 Zatřetí Komise konstatovala, že dotčené opatření nemůže být považováno za státní podporu slučitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, přestože se toto opatření zaměřuje na splnění jasně definovaného cíle společného zájmu a přestože došlo k selhání dotčeného trhu. Podle Komise není toto opatření přiměřené a nepředstavuje vhodný nástroj, jak obyvatelům oblasti II zajistit pokrytí otevřenými kanály, neboť nesplňuje zásadu technologické neutrality.

18 Začtvrté Komise uvedla, že jelikož nebylo provozování platformy pozemního vysílání jednoznačně definováno jako veřejná služba, nemohlo být dotčené opatření odůvodněno na základě čl. 106 odst. 2 SFEU.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

19 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 30. srpna 2013 podalo Španělské království žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí.

20 Na podporu své žaloby uplatňovalo Španělské království pět žalobních důvodů. První žalobní důvod vycházel z porušení čl. 107 odst. 1 SFEU. Druhý žalobní důvod, který byl uplatněn podpůrně, se týkal otázky slučitelnosti této domnělé podpory s vnitřním trhem. Vycházel z porušení podmínek pro povolení podpory podle čl. 106 odst. 2 SFEU a čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU. V rámci třetího žalobního důvodu Španělské království tvrdilo, že došlo k porušení procesních pravidel. Čtvrtý, podpůrně uplatněný žalobní důvod, se týkal žádosti o zajištění navrácení podpory a vycházel z porušení zásad právní jistoty, rovného zacházení, proporcionality a subsidiarity. V rámci pátého žalobního důvodu Španělské království podpůrně namítalo porušení základního práva na informace ohledně zpětného vymáhání podpory.

21 Tribunál zamítl první žalobní důvod jako neopodstatněný.

22 Tribunál v této souvislosti odmítl argumentaci Španělského království, podle které nemohlo být dotčené opatření kvalifikováno jako „státní podpora“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU z důvodu neposkytnutí hospodářského zvýhodnění příjemcům, jelikož podmínky stanovené Soudním dvorem v rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), byly splněny.

23 Pokud jde o první podmínku Altmark, týkající se plnění povinností veřejné služby, Tribunál v bodech 53 až 78 napadeného rozsudku rozhodl, že Španělské království neprokázalo, že Komise měla neprávem za to, že vzhledem k neexistenci jasné definice předmětné služby, a sice zavedení, údržba a provozování sítě DTT v oblasti II, jakožto veřejné služby, nebyla uvedená podmínka splněna.

24 Pokud jde o čtvrtou podmínku Altmark, týkající se záruky co nejmenších nákladů pro společnost, Tribunál v bodech 79 až 83 napadeného rozsudku rozhodl, že uvedený členský stát ani neprokázal, že Komise dospěla k nesprávnému závěru, že tato podmínka nebyla splněna, neboť tento členský stát se v podstatě omezil na tvrzení, že ve srovnání s platformou satelitního vysílání byla platforma pozemního vysílání nákladově nejefektivnějším řešením, neboť již existovala infrastruktura pro analogové televizní vysílání.

25 Tribunál rovněž ve věci samé zamítl argumentaci Španělského království týkající se údajného porušení čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, jakož i ostatní tři žalobní důvody vznesené Španělským královstvím, a proto zamítl žalobu v plném rozsahu.

Návrhová žádání účastníků řízení

26 Svým kasačním opravným prostředkem Španělské království navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadený rozsudek;

– zrušil sporné rozhodnutí a

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

27 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr kasační opravný prostředek zamítl a uložil Španělskému království náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

28 Na podporu svého kasačního opravného prostředku se Španělské království dovolává dvou důvodů.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

29 První důvod kasačního opravného prostředku vychází z nesprávného právního posouzení stran přezkumu definice a provádění služby obecného hospodářského zájmu (SOHZ) členskými státy. Tento důvod kasačního opravného prostředku je rozdělen na dvě části.

K první části

– Argumentace účastníků řízení

30 V rámci první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku kritizuje Španělské království body 53 až 78 napadeného rozsudku týkající se toho, jak Tribunál zkoumal posouzení Komise, na jehož základě tento orgán dospěl k závěru, že první podmínka Altmark nebyla splněna.

31 Tento členský stát tvrdí, že Tribunál opírá své úvahy o nesprávné premisy, když zaprvé rozhodl, že není namístě zohledňovat vedle právního rámce veškeré akty španělských orgánů, jimiž byly dotyčné subjekty pověřeny plněním povinností veřejné služby, zadruhé, že mu Španělské království nepředložilo žádnou smlouvu, kterou by těmto subjektům byly uloženy povinnosti veřejné služby, a zatřetí, že žádné autonomní společenství s výjimkou Baskicka nepředložilo argumentaci, jež by byla s to prokázat, že provozování pozemní sítě je veřejnou službou. Z toho podle Španělského království plyne, že Tribunál neprovedl dostatečně zevrubný přezkum pro určení, zda se španělské orgány dopustily zjevného pochybení při výkonu své posuzovací pravomoci při definování dotčené SOHZ.

32 Na prvním místě má Španělské království za to, že analýza právního rámce Tribunálem je zjevně chybná. Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones (obecný zákon 32/2003 o telekomunikacích) ze dne 3. listopadu 2003 (BOE č. 264 ze dne 4. listopadu 2003, s. 38890) totiž výslovně kvalifikuje provozování sítí rozhlasového a televizního vysílání jako SOHZ a z hlediska judikatury není možné odmítnout relevanci tohoto zákona z důvodu, že se použije na všechny, a nikoliv jen na určité provozovatele v odvětví.

33 Na druhém místě se Španělské království domnívá, že akty vnitrostátního práva a smlouvy uzavřené španělskými orgány nejen definují SOHZ a pověřují jejím poskytováním určité provozovatele, ale také výslovně odkazují na pozemní technologii. K těmto aktům bylo přihlédnuto Komisí, zejména v bodech 23 až 36 odůvodnění sporného rozhodnutí, a Tribunálem při přijetí závěru o existenci státní podpory.

34 V tomto ohledu Španělské království tvrdí, že důkazy, které mohou být předloženy v rámci soudního řízení, v projednávané věci smlouvy ukládající povinnosti veřejné služby, nejsou relevantní pro přezkum legality rozhodnutí Komise. Mimoto mezi procesní povinnosti, které je třeba dodržet, patří povinnost Komise zkoumat pečlivě a nestranně všechny rozhodné skutečnosti a odůvodnit své rozhodnutí.

35 V projednávané věci pak Komise podle Španělského království měla vzít v úvahu výběrová řízení organizovaná v některých autonomních společenstvích, která – jak ostatně vyplývá z popisu dotčeného opatření provedeného zejména v bodech 32 až 34 odůvodnění sporného rozhodnutí – jsou nedílnou součástí tohoto opatření.

36 Na třetím místě Španělské království uvádí, že Tribunál nemohl tvrdit, že žádné jiné autonomní společenství než Baskicko neprokázalo, že provozování pozemní sítě je SOHZ, jelikož Komise přezkoumala vzorek 82 výběrových řízení za účelem posouzení slučitelnosti podpory s vnitřním trhem, jak vyplývá z poznámky pod čarou 29 sporného rozhodnutí. Tribunál tak neověřil, zda Komise posoudila všechny relevantní skutečnosti pro definici předmětné veřejné služby.

37 Komise má za to, že tato část je irelevantní a v každém případě nepřípustná a neopodstatněná.

– Závěry Soudního dvora

38 V rámci první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku Španělské království v podstatě tvrdí, že přezkum Tribunálu, pokud jde o první podmínku Altmark, je v několika ohledech stižen vadou spočívající v nesprávném právním posouzení.

39 Pokud jde na prvním místě o pochybení, jehož se údajně dopustil Tribunál při posuzování vnitrostátního práva, je třeba poukázat na to, že Tribunál v bodě 66 napadeného rozsudku právě uznal, že obecný zákon 32/2003 kvalifikuje provozování sítí rozhlasového a televizního vysílání jako „službu obecného zájmu“.

40 Tribunál měl přitom v bodě 67 napadeného rozsudku za to, že sama skutečnost, že je určitá služba ve vnitrostátním právu označena jako služba obecného zájmu, neznamená, že každý provozovatel, který ji zajišťuje, je pověřen plněním jasně definovaných povinností veřejné služby ve smyslu první podmínky Altmark. Kromě toho Tribunál konstatoval, že ze zákona 32/2003 nevyplývá, že by všechny telekomunikační služby ve Španělsku měly charakter SOHZ ve smyslu rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), a že tento zákon výslovně stanoví, že všechny služby obecného zájmu ve smyslu uvedeného zákona musí být poskytovány v rámci režimu volné hospodářské soutěže.

41 Tribunál v bodě 68 napadeného rozsudku rovněž poukázal na to, že se ustanovení obecného zákona 32/2003 vyznačují technologickou neutralitou a že telekomunikacemi se rozumí přenos signálu prostřednictvím jakékoliv přenosové sítě, nikoli konkrétně prostřednictvím pozemní sítě. Tribunál měl za to, že ve světle těchto upřesnění španělského zákona nelze učinit závěr, že v tomto zákoně bylo provozování pozemní sítě definováno jako veřejná služba ve smyslu rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415).

42 V tomto směru podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že Soudní dvůr je v rámci kasačního opravného prostředku příslušný pouze ověřit, zda nedošlo ke zkreslení vnitrostátního práva, které musí zjevně vyplývat z písemností ve spise (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Komise v. Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, EU:C:2016:971, bod 20 a citovaná judikatura).

43 V projednávané věci přitom Španělské království neuplatnilo a *a fortiori* neprokázalo existenci takového zkreslení vnitrostátního práva. Španělské království totiž netvrdilo ani neprokázalo, že úvahy Tribunálu jsou ve zjevném rozporu s obsahem dotčených ustanovení španělského práva nebo že Tribunál přisoudil některému z nich dosah, který v porovnání s ostatními písemnostmi ve spisu zjevně nemá.

44 Ostatně i kdyby Španělské království rovněž tvrdilo, že Tribunál z právního hlediska nesprávně kvalifikoval obecný zákon 32/2003, je třeba uvést, jak učinil i generální advokát v bodech 155 a 156 svého stanoviska, že vzhledem k jednoznačnému charakteru ustanovení tohoto zákona, jež byla uvedena v bodech 40 a 41 tohoto rozsudku, není závěr Tribunálu, že uvedený zákon neumožňuje mít za to, že subjekty provozující pozemní síť byly pověřeny plněním jasně definovaných povinností veřejné služby ve smyslu první podmínky rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), stižen vadou spočívající v nesprávném právním posouzení (rozsudek z dnešního dne, Comunidad Autónoma del País Vasco a další v. Komise, C-66/16 P až C-69/16 P, bod 102).

45 Na druhém místě je třeba poukázat na to, že argument Španělského království uvedený v bodech 33 až 35 tohoto rozsudku je založen na nesprávném pochopení napadeného rozsudku.

46 Zaprvé na rozdíl od toho, co tvrdí Španělské království, totiž Tribunál nerozhodl, že není namístě zohledňovat všechny akty, jimiž španělské orgány svěřily plnění povinností veřejné služby dotyčným provozovatelům.

47 Z bodů 69 až 73 napadeného rozsudku naopak vyplývá, že Tribunál posuzoval argument Španělského království, podle něhož uvedení provozovatelé byli pověřeni plněním takovýchto povinností zejména prostřednictvím veřejnoprávních smluv uzavřených mezi zmíněnými provozovateli a španělskými orgány, jakož i meziinstitucionálních smluv uzavřených mezi baskickou vládou, sdružením baskických obcí a třemi baskickými regionálními vládami.

48 V tomto kontextu Tribunál v bodě 71 napadeného rozsudku poukázal na to, že pověření k plnění veřejné služby může vyplývat ze smluvních aktů, jestliže pocházejí od veřejné moci a jsou závazné, což platí *a fortiori*, pokud takové akty konkrétně upravují povinnosti uložené právními předpisy.

49 Tribunál však v uvedeném bodě 71 zamítl argumentaci Španělského království z důvodu, že Španělské království v projednávané věci nepředložilo žádnou smlouvu, jíž by bylo možné jeho tvrzení podložit, a že předmětná služba nemá automaticky a bez dalšího upřesnění od dotyčných orgánů charakter SOHZ jen proto, že byla upravena veřejnoprávní smlouvou.

50 Jak navíc vyplývá z bodu 72 napadeného rozsudku, Tribunál zamítl argumenty Španělského království týkající se zjištění Komise ohledně neexistující definice provozování sítě pozemního vysílání jakožto veřejné služby v meziinstitucionálních smlouvách z důvodu, že Španělské království tato zjištění před Tribunálem nezpochybnila.

51 Zadruhé argument Španělského království, že mu Tribunál nesprávně vytýkal, že v rámci soudního řízení nepředložilo žádnou smlouvu, v níž by byly definovány povinnosti veřejné služby, by měl být zamítnut jako neopodstatněný, protože vychází z nesprávného pochopení uvedeného rozsudku.

52 Na rozdíl od toho, co tvrdí Španělské království, mu totiž Tribunál nevytýkal, že nepředložilo veřejnoprávní smlouvy nezbytné pro posouzení sporné služby. Jak vyplývá z bodu 77 napadeného rozsudku, Tribunál správně rozhodl, že tento členský stát nemůže Komisi vytýkat, že svou analýzu

opřela o skutkové okolnosti, jež znala k datu přijetí sporného rozhodnutí. Podle ustálené judikatury Soudního dvora, kterou Tribunál v tomto bodě správně připomněl, musí být legalita rozhodnutí v oblasti státních podpor posuzována v závislosti na informacích, které mohla mít Komise k dispozici v okamžiku, kdy jej přijala (viz zejména usnesení ze dne 4. září 2014, Albergo Quattro Fontane a další v. Komise, C-227/13 P až C-239/13 P, nezveřejněné, EU:C:2014:2177, bod 77 a citovaná judikatura).

53 Na třetím místě, jak zdůraznil generální advokát v bodě 159 svého stanoviska, nemůže obstát argument vycházející ze skutečnosti, že Tribunál neposoudil všechny relevantní skutečnosti pro definici předmětné veřejné služby, neboť Komise zkoumala vzorek 82 výběrových řízení za účelem posouzení slučitelnosti podpory s vnitřním trhem. Tato okolnost totiž neznamená, že jiné autonomní společenství než Baskicko prokázalo, že služba provozování pozemní sítě je SOHZ ve smyslu rozsudku ze dne 24. července 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415).

54 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je třeba první část prvního důvodu kasačního opravného prostředku zamítnout.

K druhé části

– *Argumentace účastníků řízení*

55 V rámci druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku kritizuje Španělské království specifičtěji body 81 až 82 napadeného rozsudku, neboť Tribunál v nich v rámci svého posouzení čtvrté podmínky Altmark rozhodl, že srovnání se satelitní technologií nebylo v případě Baskicka dostatečné k prokázání, že předmětný podnik byl nejefektivnějším podnikem.

56 Komise tvrdí, že argumenty Španělského království postrádají jasnost a jsou nepřípustné nebo v každém případě neopodstatněné.

– *Závěry Soudního dvora*

57 V rozsahu, v němž se tato část prvního důvodu kasačního opravného prostředku týká údajného pochybení Tribunálu, pokud jde o posouzení čtvrté podmínky Altmark, je třeba poukázat na to, že vzhledem ke kumulativní povaze podmínek Altmark nemůže skutečnost, že závěr Tribunálu, že jedna z těchto podmínek nebyla splněna, je nesprávný, vést ke zrušení napadeného rozsudku, je-li jinak závěr týkající se jiné z těchto podmínek prost právního omylu (rozsudek z dnešního dne, Comunidad Autónoma del País Vasco a další v. Komise, C-66/16 P až C-69/16 P, bod 49).

58 Z posouzení první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku přitom vyplývá, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když zamítl argumenty Španělského království zpochybňující zjištění obsažená v bodech 119 až 126 odůvodnění sporného rozhodnutí, podle nichž nebyla splněna první podmínka Altmark.

59 Za těchto podmínek musí být druhá část prvního důvodu kasačního opravného prostředku považována za irelevantní.

60 První důvod kasačního opravného prostředku je tedy třeba zamítnout v plném rozsahu.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

61 Španělské království Tribunálu vytýká, že se v bodech 101 až 110 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení při analýze slučitelnosti podpory s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU. Tento členský stát tvrdí, že sled úvah Tribunálu obsahuje řadu chyb, jež prokazují, že Tribunál neprovedl svůj soudní přezkum v souladu s judikaturou vzešlou z rozsudku ze dne 15. února 2005, Komise v. Tetra Laval (C-12/03 P, EU:C:2005:87, bod 39).

62 Španělské království má zaprvé za to, že Tribunál řádně neověřil správnost skutečností, na nichž je založeno sporné rozhodnutí, když v bodě 104 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise nebyla povinna poskytnout detaily o vzorku výběrových řízení, jejž vzala v úvahu pro učinění závěru, že nebyla respektována zásada technologické neutrality. V tomto ohledu není judikatura citovaná Tribunálem v tomto bodě relevantní, neboť ve věcech, z nichž vzešla tato judikatura, nebyla individuální výběrová řízení součástí popisu opatření podpory. Jak přitom vyplývá z bodů 23 až 36 odůvodnění sporného rozhodnutí, jsou v projednávané věci výběrová řízení nedílnou součástí dotčeného opatření.

63 Zadruhé se tento členský stát domnívá, že Tribunál neověřil hodnověrnost a soudržnost vzorku výběrových řízení, o něž se Komise opírala, a skutečnost, zda Komise používala relevantní údaje. Tribunál se tak dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 108 napadeného rozsudku rozhodl, že španělské orgány neposkytly všechny poznatky nezbytné pro učinění závěru o slučitelnosti podpory. Na jedné straně se Komise sama rozhodla analyzovat vzorek poskytnutý španělskými orgány a před Tribunálem tvrdila, že nezná počet výběrových řízení, jež zkoumala. Na druhé straně je otázka hodnověrnosti vzorku poskytnutého španělskými orgány v rámci soudního řízení v každém případě irelevantní, neboť přezkum legality sporného rozhodnutí musel být proveden v závislosti na poznatcích dostupných k datu, kdy bylo toto rozhodnutí přijato.

64 Zatřetí Španělské království tvrdí, že Tribunál tím, že potvrdil závěr Komise, že dotčené opatření nebylo technologicky neutrální, z vlastního podnětu vyplnil mezery ve sporném rozhodnutí.

65 Španělské království ve své replice upřesňuje, že se tento druhý důvod kasačního opravného prostředku týká nedbalosti Komise spočívající v tom, že tento orgán nepřezkoumal všechna výběrová řízení vyhlášená španělskými orgány. Tato otázka se dotýká posuzovací pravomoci Komise, a proto může být předmětem kasačního opravného prostředku.

66 Komise úvodem zdůrazňuje, že se tento důvod kasačního opravného prostředku netýká bodu 96 napadeného rozsudku, a že tedy nemůže být chápán tak, že zpochybňuje analýzu slučitelnosti podpory ve vztahu k čl. 106 odst. 2 SFEU. Komise se mimoto domnívá, že Španělské království tímto důvodem kasačního opravného prostředku vyzývá Soudní dvůr k tomu, aby z úřední povinnosti přezkoumal rozsudek Tribunálu, a zamýšlí tak nastolit ve stadiu kasačního opravného prostředku otázky, jež před Tribunálem nebyly projednány, což uvedený důvod kasačního opravného prostředku činí nepřípustným.

67 Komise mimoto tvrdí, že kritika formulovaná Španělským královstvím stran analýzy Tribunálu na základě vzorku výběrových řízení je neopodstatněná.

68 Komise ve své duplice zdůrazňuje, že na rozdíl od toho, co dovoluje čl. 127 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora, z repliky Španělského království vyplývá, že tento členský stát rozšiřuje druhý důvod kasačního opravného prostředku na skutečnosti, na něž se vztahuje první důvod tohoto kasačního opravného prostředku. Španělské království tak podle Komise obecně tvrdí, že soudní kontrola je

nedostatečná, i pokud jde o první důvod, zatímco podle prvního důvodu kasačního opravného prostředku se tento týká pouze nesprávného právního posouzení, jehož se dopustil Tribunál ve vztahu k existenci SOHZ.

Závěry Soudního dvora

69 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku Španělské království Tribunálu vytýká, že se v několika ohledech dopustil nesprávného právního posouzení v rámci přezkumu analýzy Komise ohledně slučitelnosti dotčeného opatření s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU.

70 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora, na kterou Tribunál právem odkázal v bodě 99 napadeného rozsudku, v rámci přezkumu komplexních hospodářských posouzení uskutečněných Komisí v oblasti státních podpor, který provádějí unijní soudy, nepřísluší unijnímu soudu nahrazovat hospodářské posouzení Komise vlastním posouzením. Unijní soud však musí zejména ověřit nejen věcnou správnost dovolávaných důkazů, jejich věrohodnost a jejich soudržnost, ale rovněž přezkoumat, zda tyto důkazy představují veškeré relevantní údaje, jež musí být při posuzování komplexní situace vzaty v úvahu, a zda o ně lze opřít závěry, které z nich byly vyvozeny (viz zejména rozsudek ze dne 24. října 2013, Land Burgenland a další v. Komise, C-214/12 P, C-215/12 P a C-223/12 P, EU:C:2013:682, body 78 a 79, jakož i citovaná judikatura).

71 Nejprve je třeba zamítnout argument Španělského království, že Tribunál neověřil věcnou správnost důkazů, na jejichž základě dospěla Komise ve sporném rozhodnutí k závěru, že dotčené opatření nemůže být považováno za slučitelné s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU z důvodu, že toto opatření není v souladu se zásadou technologické neutrality.

72 Z návrhu na neplatnost totiž nevyplývá, že by Španělské království před Tribunálem tvrdilo, že se Komise opírala o věcně nesprávné skutečnosti.

73 Argument Španělského království lze ostatně souhrnně považovat za zpochybnění tvrzení v bodě 104 napadeného rozsudku, že Komise nebyla povinna poskytnout více podrobností ohledně nerespektování zásady technologické neutrality než ty, jež jsou uvedeny v bodech 148 až 171 odůvodnění sporného rozhodnutí, z důvodu, že judikatura, o niž se Tribunál v tomto bodě opíral, nebyla na projednávaný případ použitelná.

74 Tribunál v bodě 104 napadeného rozsudku správně odkázal na judikaturu Soudního dvora, podle které se v případě režimu podpor může Komise omezit na prostudování charakteristik dotčeného režimu, aby v odůvodnění rozhodnutí posoudila, zda je tento režim nezbytný k dosažení jednoho z cílů uvedených v čl. 107 odst. 3 SFEU. Komise tak není povinna v rozhodnutí, které se týká takového režimu, provést analýzu podpory poskytnuté v každém jednotlivém případě na základě takového režimu. Individuální situaci každého dotyčného podniku je třeba ověřovat pouze ve stadiu navracení podpor (rozsudek ze dne 13. června 2013, HGA a další v. Komise, C-630/11 P až C-633/11 P, EU:C:2013:387, bod 114 a citovaná judikatura).

75 Postačí přitom zdůraznit, že Španělské království nezpochybňuje, že dotčené opatření bylo režimem podpor ve smyslu judikatury uvedené v předchozím bodě, takže tato judikatura je na zmíněné opatření použitelná. V tomto ohledu je irelevantní okolnost dovolávaná Španělským královstvím a vycházející ze skutečnosti, že dotčená individuální výběrová řízení jsou v projednávané věci součástí popisu opatření podpory.

76 Dále nemůže obstát ani argument Španělského království, že Tribunál neověřil hodnověrnost a soudržnost vzorku výběrových řízení, o nějž se Komise opírala.

77 Z bodu 106 napadeného rozsudku totiž vyplývá, že Tribunál takové ověření provedl, aby odpověděl na argument Španělského království vycházející z toho, že vzorek výběrových řízení použitý Komisí není reprezentativní. Tribunál rozhodl, že i když z 82 výběrových řízení posuzovaných Komisí bylo 65 výběrových řízení vypsáno na dodávky, jichž se sporné rozhodnutí netýkalo, 17 analyzovaných výběrových řízení týkajících se rozšíření sítě představuje v projednávaném případě každopádně dostatečně významný vzorek zejména s ohledem na skutečnost, že se správní řízení týkalo 16 autonomních společenství ve Španělsku.

78 Španělské království přitom ve svém kasačním opravném prostředku nezformulovalo žádný argument, jímž by tvrdilo, že toto posouzení je zjevně nesprávné, ani *a fortiori* nepředložilo důkazy, jež by mohly vést k takovémuto závěru.

79 A konečně vzhledem k tomu, že se tento členský stát omezuje na tvrzení, že Tribunál vyplnil mezery ve sporném rozhodnutí vlastním odůvodněním, a neupřesnil, jaké důvody jej vedly k formulaci takovéhoto argumentu, ani neuvedl body napadeného rozsudku, na něž uvedený členský stát míří, je tento argument nepřípustný.

80 V důsledku toho je třeba druhý důvod kasačního opravného prostředku zčásti odmítnout jako nepřípustný a zčásti zamítnout jako neopodstatněný.

81 Z toho vyplývá, že kasační opravný prostředek musí být zamítnut v plném rozsahu.

K nákladům řízení

82 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Článek 138 odst. 1 téhož jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, stanoví, že účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, se uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

83 Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Španělské království nemělo ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Španělské království ponese náklady řízení.

Podpisy.